ئۇيغۇر ئەدەبىياتى

— سەپەرۋەر ھەبىبۇللا —

(ئوقۇغۇچىلار ئۈچۈن 115 ئەسەر ھەققىدىكى ئۇچۇر)

ئۇ ئۆتكەن ئەسىرنىڭ ئاخىرى ۋە ھازىرقى زامان ئۇيغۇر ئەدەبىياتىنىڭ ئەڭ چوڭ ۋەكىللىرىدىن بىرى. ئۇ ئۆمرىنىڭ ئاخىرىغىچە ئۆز ئانا يۇرتىدا ياشىدى. ئۇنىڭ ئەسەرلىرى ئاساسەن ئۆز زامانىسىنىڭ ئىجتىمائىي ھاياتىنى ئەكس ئەتتۈرىدۇ. ئۇ ئۆز ئەسەرلىرىدە ئۆز دەۋرىدىكى ئادالەتسىزلىكلەرنى، ئەمگەكچى خەلقنىڭ ئېغىر تۇرمۇشىنى ۋە ئۇلارنىڭ ئەركىنلىككە بولغان ئىنتىلىشىنى ئوبرازلىق ھالدا يورۇتۇپ بېرىدۇ. ئۇنىڭ ئەسەرلىرىنىڭ تىلى ئاددىي، ساددا ۋە جانلىق بولۇپ، خەلق ئاغزاكى ئىجادىيىتىنىڭ تەسىرى كۈچلۈك. ئۇ ئۆز ئەسەرلىرىدە كۆپىنچە ئاددىي كىشىلەرنىڭ تۇرمۇشىنى تەسۋىرلەپ، ئۇلارنىڭ ئىچكى دۇنياسىنى ئوچۇق ئاشكارىلايدۇ.

ئۇنىڭ ئەڭ داڭلىق ئەسەرلىرىدىن بىرى «ئاق ئۆي» ھېكايىسىدە ئۆز ۋەتىنىدىن ئايرىلىپ، ئۆمرىنىڭ ئاخىرىغىچە ئۆز ئۆيىگە قايتالمىغان بىر ئادەمنىڭ ئېغىر قايغۇسى ۋە ساغىنىشى ئوبرازلىق ھالدا ئىپادىلەنگەن. ئاپتور بۇ ئەسەردە ئۆز ۋەتىنىگە بولغان چوڭقۇر مۇھەببەت تۇيغۇسىنى ئىنتايىن سەمىمىي ۋە تەسىرلىك ئىپادىلىگەن. ئۇنىڭ «ئۈچ ئۆلۈم» ناملىق ھېكايىسىدە ئۈچ ئادەمنىڭ ئۈچ خىل ئۆلۈمى ئارقىلىق ئۇ دەۋرنىڭ ئادالەتسىزلىكى ئاشكارىلانغان.

ئۇنىڭ ئەسەرلىرىدە ئۆز دەۋرىدىكى ئەمگەكچى خەلقنىڭ ئېغىر تۇرمۇشى، ئۇلارنىڭ ئەركىنلىككە بولغان ئىنتىلىشى ۋە ئۇلارنىڭ ئۆز تەقدىرىنى ئۆزى بەلگىلەش ئارزۇسى ئوبرازلىق ھالدا ئىپادىلەنگەن. ئۇ ئۆز ئەسەرلىرىدە ئۆز دەۋرىدىكى ئادالەتسىزلىكلەرنى ئاشكارىلاپ، ئەمگەكچى خەلقنىڭ ئېغىر تۇرمۇشىنى ئەكس ئەتتۈرۈپ، ئۇلارنىڭ ئەركىنلىككە بولغان ئىنتىلىشىنى ئوبرازلىق ھالدا يورۇتۇپ بېرىدۇ. ئۇنىڭ ئەسەرلىرىنىڭ تىلى ئاددىي، ساددا ۋە جانلىق بولۇپ، خەلق ئاغزاكى ئىجادىيىتىنىڭ تەسىرى كۈچلۈك. ئۇ ئۆز ئەسەرلىرىدە كۆپىنچە ئاددىي كىشىلەرنىڭ تۇرمۇشىنى تەسۋىرلەپ، ئۇلارنىڭ ئىچكى دۇنياسىنى ئوچۇق ئاشكارىلايدۇ.

شیوه رندان بی پروا خرام از من پرس
این قدم‌ها کم دشوار است آسان زیتن

ކުރިން ކަމަށް ވިދާޅުވެ ގެންދެ ވަރަށް